

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII
MOLDOVA
INSTITUȚIA MEDICO-SANITARĂ
PUBLICĂ
„CENTRUL MEDICILOR DE FAMILIE MUNICIPAL
BĂLȚI”

Str. Decebal nr. 101V, MD-3100, mun. Bălți
Tel. +373 231 75228; Fax.+373 231 72588,
<http://cmf-balti.md/> e-mail: cmfbalti@ms.md

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
ПУБЛИЧНОЕ МЕДИКО-САНИТАРНОЕ
УЧРЕЖДЕНИЕ „ЦЕНТР СЕМЕЙНЫХ ВРАЧЕЙ
МУНИЦИПИЯ БЭЛЦЬ”

Ул. Дечебал № 101В, MD-3100, мун. Бэлць
Тел. +373 231 75228; Факс.+373 231 72588,
<http://cmf-balti.md/>, e-mail: cmfbalti@ms.md

ORDIN

nr. 116 din 03.06.25

Cu privire la organizarea și desfășurarea activităților
în cadrul Zilei Mondiale a mediului - 05 iunie 2025

În conformitate cu Dispoziția nr. 111-d din 30 mai 2025 aprobat de Ministerul Sănătății Republicii Moldova și Agenției Naționale pentru Sănătate Publică cu privire la organizarea și desfășurarea activităților în cadrul Zilei Mondiale a mediului - 05 iunie 2025 cu genericul „**Combateți poluarea cu plastic**”,

ORDON:

A aproba planul de acțiuni privind organizarea și desfășurarea activităților în IMSP „CMF mun. Bălți” în cadrul Zilei Mondiale a mediului - 05 iunie 2025 cu genericul „**Combateți poluarea cu plastic**”,

1. Responsabile: psihologă Osoianu Lina (specialistă în educație pentru sănătate) și Vacarciuc Margarita – asistentă medicală în educație pentru sănătate:
 - 1.1. Vor organiza și desfășura în mun. Bălți Ziua Mondială a mediului - 05 iunie 2025;
 - 1.2. Vor elabora/adapta suport de comunicare și a materialelor informaționale privind necesitatea măsurilor de combatere a poluării cu plastic pentru asigurarea unui mediu sănătos de viață (material informativ, flyer, banere pentru social media etc.);
 - 1.3. Vor totaliza și informa Centrul de Sănătate Publică Bălți, privind rezultatele desfășurării Zilei Mondiale a mediului către 10.06.25.
2. Șefele Centrelor de Sănătate (Ludmila Novac, Valentina Ciobanu, Natalia Vatamaniuc, Veronica Corloteanu-Bocancea, Silvia Marco, Larisa Belaia), șefele de secții (Elena Antoci, Valentina Naval, Svetlana Condrea-Ivanov, Tatiana Reșchitor, Viorica Corcimaru):

- 2.1. Vor organiza și desfășura în subdiviziuni activități privind necesitatea măsurilor de combatere a poluării cu plastic pentru asigurarea unui mediu sănătos de viață;
 - 2.2. Vor asigura participarea activă a tuturor colaboratorilor și îndeplinirea acțiunilor preconizate, conform planului aprobat;
 - 2.3. Vor prezenta informația privind măsurile realizate responsabilului în educație pentru sănătate către 09.06.2025.
3. Controlul prezentului ordin mi-l asum.

Director

Pavel Florea

(semnătura)

PLAN

privind organizarea și desfășurarea Zilei Mondiale a mediului – 5 iunie 2025 cu genericul
„Combateți poluarea cu plastic”,

Responsabil: Cabinetul educație pentru sănătate (CES)

**Scopul: informarea, sensibilizarea și conștientizarea cetățenilor mun. Bălți privind
privind inecesaritatea măsurilor de combatere a poluării cu plastic pentru asigurarea unui
mediu sănătos de viață**

Nr. activ.	Activitățile (descrierea scurtă)	Perioada de realizare	Responsabilii	Materiale necesare	Indicatorii de progres
1.	Elaborare materialelor informative, multiplicarea și repartizarea prin Centrele de Sănătate și servicii, plasarea lor în locurile vizibile pentru pacienți. Identificarea spoturilor video la subiect și asigurarea derulării lor în holurile Centrele de Sănătate și servicii.	4-9 iunie	Osoianu Lina – psihologă (specialist CES) Vacarciuc Margarita – asistenta medicală CES	Materiale informaționale Spoturi video	Numărul de materiale informaționale repartizate
2.	Mediatizarea evenimentelor promovate și produselor informaționale pe paginile de socializare a Centrului Medicilor de Familie Bălți : Instagram și Facebook	4-9 iunie	Ludmila Dumbrăveanu – purtător de cuvânt CMF Bălți	Comunicat de presă Materiale informaționale Spoturi video	Numărul de publicații
4.	Alfabetizarea populației privind inecesaritatea	4-9 iunie	Șefii CS și	Materiale	Numărul de convorbiri

măsurilor de combatere a poluării cu plastic pentru asigurarea unui mediu sănătos de viață prin convorbiri individuale		Servicii Vacarciuc Margarita – asistenta medicală CES	informaționale	individuale Numărul de materiale informaționale repartizate
--	--	---	----------------	--

Material informativ către desfășurarea Zilei Mondiale a mediului - 5 iunie 2025

La 5 iunie, marcăm Ziua mondială a mediului. Inițiat de Organizația Națiunilor Unite în 1972, acesta este cel mai mare eveniment internațional pe teme de mediu, la care participă milioane de persoane

din întreaga lume. A devenit o platformă globală importantă pentru **promovarea sensibilizării cu privire la mediu**.

Ziua Mondială a Mediului din 2025 se va concentra pe eradicarea poluării cu plastic.

Poluarea cu plastic pătrunde în fiecare colț al planetei - chiar și în corpurile noastre sub formă de microplastice. Ziua Mondială a Mediului din acest an are loc cu exact două luni înainte ca țările să se întâlnească din nou pentru a continua negocierile unui tratat global care să pună capăt poluării cu plastic.

Tema pentru Ziua Mondială a mediului 2025 este: **Combateți poluarea cu plastic**, scopul fiind concentrarea pe modalități de a preveni scurgerea deșeurilor de plastic în mediu, cum ar fi reducerea poluării cauzate de produsele din plastic de unică folosință.

Obiectivele Campaniei

1. Mobilizarea conștientizării publicului la nivel global, că poluarea cu plastic este o problemă pe care o putem rezolva.
2. Soluțiile sunt disponibile și vin cu beneficii uriașe. O economie circulară pentru materialele plastice oferă o cale sustenabilă în viitor.
3. Crearea unui impuls pentru un tratat global este șansa de a pune capăt poluării cu plastic, protejând sănătatea umană și mediul.

Mesaje cheie

Poluarea cu plastic este o problemă pe care o putem rezolva

Materialele plastice aduc beneficii incontestabile - de la economisirea energiei la conservarea materialelor. Cu toate acestea, criza tot mai mare a poluării cu plastic amenință atât bunăstarea planetei, cât și cea umană.

De decenii, poluarea cu plastic a pătruns în fiecare colț al lumii - contaminând apa pe care o bem, alimentele pe care le consumăm și aerul pe care îl respirăm. Microplasticele se găsesc acum chiar și în corpurile noastre.

De Ziua Mondială a Mediului, comunitățile din întreaga lume se mobilizează pentru a implementa și a pleda pentru soluții durabile pentru a #CombatePoluareaCuPlastice. Schimbarea se întâmplă prin noi toți. Alegerile pe care le facem pot modela industriile, pot schimba piețele și pot redefini viitorul nostru colectiv. Împreună, putem pune capăt poluării cu plastic, protejând oamenii și planeta.

2. Soluțiile sunt disponibile și vin cu beneficii incontestabile

Recompensele remedierii poluării cu plastic sunt profunde: oceane și terenuri mai curate, oameni și ecosisteme mai sănătoase, o rezistență mai mare la schimbările climatice și economii mai puternice.

O economie circulară pentru materiale plastice oferă o cale sustenabilă în viitor. Aceasta înseamnă că trebuie să regândim modul în care proiectăm, fabricăm, utilizăm și reutilizăm materialele plastice. Produsele trebuie să fie concepute pentru a fi utilizate de mai multe ori și pentru a fi reciclate la sfârșitul duratei lor de viață. Această schimbare trebuie să includă toate părțile interesate de pe întregul lanț valoric al materialelor plastice. O tranziție justă este crucială pentru a proteja mijloacele de trai ale colectivelor de deșeuri și ale comunităților afectate, asigurând echitatea socială și nelăsând pe nimeni în urmă.

3. Un tratat global oferă șansa de a pune capăt poluării cu plastic și de a proteja oamenii și planeta.

În 2022, la Adunarea ONU pentru Mediu, statele membre au convenit să înceapă negocierile privind un instrument internațional obligatoriu din punct de vedere juridic privind poluarea cu plastic, inclusiv în mediul marin. De atunci, țările s-au întâlnit în cadrul a cinci sesiuni ale Comitetului Interguvernamental de Negociere privind Poluarea cu Plastic pentru a lucra la un acord.

Acum, în al treilea an de negocieri, a doua parte a celei de-a cincea sesiuni va avea loc la Geneva, Elveția, în perioada 5-14 august 2025. Aceasta marchează un punct de cotitură critic - o oportunitate unică într-o generație de a asigura un tratat global care să redefinească relația noastră cu materialele plastice și să protejeze sănătatea umană și mediul.

Un tratat global oferă șansa de a pune capăt poluării cu plastic și de a proteja oamenii și planeta.

Poluarea cu plastic este o problemă globală omniprezentă, microplasticele fiind găsite chiar și în corpurile umane.

Timp de decenii, poluarea cu plastic s-a infiltrat în fiecare colț al lumii, infiltrându-se în apa pe care o bem, în alimentele pe care le consumăm și în corpurile noastre. Poluarea cu plastic este o preocupare majoră și una dintre provocările de mediu ușor de rezolvat cu soluții evidente.

Poluarea cu plastic este prezentă peste tot, de la Groapa Marianelor (punctul cu cea mai adâncă adâncime a oceanului) până la Muntele Everest (cel mai înalt vârf muntos).

În 2025, se preconizează că lumea va consuma 516 milioane de tone de materiale plastice. Până în 2060, se preconizează că consumul global anual de materiale plastice va ajunge la peste 1,2 miliarde de tone. Aproximativ 13 milioane de tone de plastic se acumulează în sol anual.

Materialele plastice se descompun în microplastice și nanoplastice, care pot intra în lanțul trofic și pot avea efecte negative asupra sănătății.

Microplasticele au fost găsite în arterele umane, plămâni, creier - și chiar în laptele matern.

Se estimează că doar 21% din plasticul produs astăzi este reciclabil din punct de vedere economic, ceea ce înseamnă că valoarea materialului reciclat este suficient de mare pentru a acoperi costurile colectării, sortării și procesării acestuia.

Doar 9% din totalul materialelor plastice produse sunt de fapt reciclate la nivel global.

O abordare cuprinzătoare a economiei circulare ar putea reduce volumul de materiale plastice care intră în oceanele noastre cu peste 80% și ar putea economisi guvernelor 70 de miliarde de dolari între 2021 și 2040.

Poluarea cu plastic exacerbează impactul mortal al triplei crize planetare: criza schimbărilor climatice, criza pierderii naturii, a terenurilor și a biodiversității și criza poluării și a deșeurilor. La nivel global, se estimează că 11 milioane de tone de deșuri din plastic se scurg în ecosistemele acvatice în fiecare an, în timp ce microplasticele se acumulează în sol din canalizare și depozite de deșuri, din cauza utilizării materialelor plastice în produsele agricole.

Se estimează că anul trecut, lumea a generat aproximativ 400 de milioane de tone de deșuri de plastic. Acest torent de sticle de apă și șampon, recipiente de dozare, tricouri din poliester, țevi din PVC și alte produse din plastic face parte integrantă dintr-o criză a poluării cu plastic, despre care experții spun că devastează ecosistemele, expunând oamenii la poluanți potențial nocivi și alimentând schimbările climatice.

1. Cât plastic există?

2. Astăzi, materialele plastice reprezintă o parte importantă a lumii moderne, fiind folosite în orice, de la piese auto la dispozitive medicale. Din anii 1950, cercetătorii estimează că omenirea a produs 9,2 miliarde de tone de material, dintre care aproximativ 7 miliarde de tone au devenit deșeuri.

2. Ce tipuri de materiale plastice sunt cele mai problematice?

O sursă majoră de poluare cu plastic sunt produsele din plastic de unică folosință, care nu circulă în economie, copleșesc sistemele de colectare a deșeurilor și pătrund în mediu. Printre cele mai comune produse din plastic de unică folosință se numără sticlele de apă, recipientele pentru dozare, pungile de mâncare la pachet, tacâmurile de unică folosință, pungile de congelare și spuma de ambalare.

3. Unde găsești poluarea cu plastic?

Se găsește în lacuri, râuri și ocean. Presărată pe străzile orașelor și pe câmpurile fermierilor. Ieșe din gropile de gunoi. Se acumulează în deșerturi și se strecoară în gheața marină. Cercetătorii au găsit chiar și resturi de plastic pe Muntele Everest și în Groapa Marianelor, cel mai adânc punct de pe Pământ.

4. De ce este poluarea cu plastic o problemă atât de mare?

Poluarea cu plastic poate provoca ravagii în ecosisteme. Un studiu a descoperit că particulele mici de plastic pot încetini creșterea unei alge marine microscopice cunoscute sub numele de fitoplancton, care stă la baza mai multor rețele trofice acvatice. De asemenea, peștii mănâncă adesea din greșeală produse din plastic, umplându-și stomacul cu plastice nedigerabile care îi fac să moară de foame.

Plasticul se descompune adesea în fragmente minuscule - cunoscute sub numele de microplastice și nanoplastice - care se pot acumula în corpul uman. Microplasticele au fost găsite în ficat, testicule - chiar și în laptele matern. Un studiu a descoperit că, în medie, un litru de apă îmbuteliată conține aproximativ 240.000 de microplastice.

Plasticul, de-a lungul ciclului său de viață, contribuie, de asemenea, la schimbările climatice. Cercetătorii estimează că producția de plastic - un proces consumator de energie - a fost responsabilă pentru peste 3% din emisiile de gaze cu efect de seră care încălzesc planeta.

5. Poate reciclarea singură să pună capăt crizei poluării cu plastic?

Doar aproximativ 9% din materiale plastice sunt de fapt reciclate, potrivit unui studiu al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică. Există mai multe

motive pentru aceasta. Multe produse din plastic nu sunt concepute pentru a fi reutilizate și reciclate. Unele sunt prea fragile pentru a fi reciclate, în timp ce altele pot fi reciclate doar o dată sau de două ori. Multe țări nu au infrastructura necesară pentru a colecta și recicla deșeurile de plastic. Dar poate cea mai mare problemă: sistemele de reciclare nu pot ține pasul cu explozia deșeurilor de plastic.

6. Cum poate lumea să combată poluarea cu plastic?

Trebuie să gândim la scară largă. Asta înseamnă să privim dincolo de reciclare și să găsim modalități de a limita problemele de mediu și de sănătate cauzate de poluarea cu plastic. Aceasta înseamnă să analizăm fiecare etapă a vieții produselor, de la producția, proiectarea și consumul lor până la eliminarea lor. Aceasta este cunoscută sub numele de abordarea ciclului de viață. În termeni practici, aceasta înseamnă reducerea dependenței noastre de produsele din plastic de unică folosință. Înseamnă reproiectarea produselor din plastic astfel încât acestea să dureze mai mult, să fie mai puțin periculoase și să poată fi reutilizate și, în cele din urmă, reciclate. Înseamnă să găsim alternative la materialele plastice într-o gamă de produse. Și înseamnă să prevenim pătrunderea materialelor plastice în mediu.

Guvernele, corporațiile, grupurile non-profit și oamenii din întreaga lume implementează deja soluții inovatoare pentru a pune capăt poluării cu plastic. Iar cercetările sugerează că abordarea bazată pe ciclul de viață ar putea economisi lumii 4,5 trilioane de dolari în costuri sociale și de mediu până în 2040.

7. Ce face lumea în privința poluării cu plastic?

Multe țări abordează problema poluării la nivel național prin legi menite să limiteze utilizarea produselor din plastic de unică folosință și să oblige producătorii de plastic să își asume responsabilitatea pe termen lung pentru produsele lor. Cu toate acestea, deoarece poluarea cu plastic este o problemă transfrontalieră, cooperarea internațională este esențială. De aceea, națiunile negociază acum un tratat global pentru a pune capăt poluării cu plastic. Discuțiile, spun experții, reprezintă o recunoaștere de către liderii mondiali a gravității crizei poluării cu plastic și a necesității unui acord obligatoriu din punct de vedere juridic pentru a o aborda poluarea cu plastic.

8. De ce este atât de urgentă combaterea poluării cu plastic?

Fără acțiuni decisive, problema poluării cu plastic se va agrava. Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică prognozează că până în 2060, deșeurile de plastic se vor aproape tripla, ajungând la un miliard de tone pe an. Dacă tendințele actuale continuă, acest lucru va duce la o creștere a poluării cu plastic, aproape jumătate din deșeurile de plastic nou generate fiind depozitate, incinerate sau pierdute în mediu.

În decembrie 2015, UE a adoptat un plan de acțiune pentru economia circulară. În documentul respectiv, Comisia a identificat materialele plastice ca

fiind o prioritate majoră și s-a angajat să elaboreze „o strategie menită să răspundă provocărilor generate de materialele plastice de-a lungul lanțului valoric și să analizeze întregul ciclu de viață al acestora”.

În 2017, Comisia a confirmat că se va concentra asupra producției și utilizării materialelor plastice și că va acționa în vederea îndeplinirii obiectivului ca, până în 2030, toate ambalajele din plastic să fie reciclabile.

UE este cea mai în măsură să conducă tranziția către materialele plastice ale viitorului. Prezenta strategie pune bazele unei noi economii a materialelor plastice, în cadrul căreia proiectarea și producerea materialelor plastice și a produselor din plastic îndeplinesc pe deplin nevoile de reutilizare, reparare și reciclare și în care sunt dezvoltate și promovate materiale mai durabile.

Strategia va aduce o mai mare valoare adăugată și mai multă prosperitate în Europa și va stimula inovarea, va reduce poluarea cu plastic și impactul negativ al acesteia asupra vieților noastre și asupra mediului.

Produsele din plastic de unică folosință sunt utilizate o singură dată sau pentru o perioadă scurtă de timp, înainte de a fi aruncate. Impactul acestor deșeuri de plastic asupra mediului și sănătății noastre este global și poate fi drastic. Produsele din plastic de unică folosință sunt mai predispuse să ajungă în mările noastre decât opțiunile reutilizabile. Cele 10 articole din plastic de unică folosință cel mai frecvent întâlnite pe plajele europene, alături de echipamentele de pescuit, reprezintă 70% din totalul deșeurilor marine din UE.

UE își propune să devină un pionier în lupta globală împotriva deșeurilor marine și a poluării cu plastic. Normele UE vizează reducerea volumului și a impactului anumitor produse din plastic asupra mediului.

În Republica Moldova a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 492 din 11.08.2015 **Regulamentul sanitar privind materialele și obiectele din plastic reciclat destinate să vină în contact cu produsele alimentare.**

Din 1 ianuarie 2021, este interzisă utilizarea și comercializarea pungilor și veselei din plastic, precum și a bețișoarelor de unică folosință, cu excepția celor biodegradabile.

Potrivit datelor statistice, **anual, un cetățean din Republica Moldova utilizează circa 140 de pungi din plastic.**

Eliminarea poluării cu plastic de pe planetă reprezintă o contribuție importantă la atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, inclusiv a celor privind acțiunile climatice, producția și consumul durabile, protejarea mărilor și oceanelor, precum și repararea ecosistemelor și menținerea biodiversității.